

1943 1944

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑ

ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1878 ΥΠΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ († 1941)

«Τέλειν ἄμα καὶ διδάσκειν»

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΤΟΜΟΣ 50^{ος}

A.K.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ ΚΑΙ ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ, ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 42

Με το φυλλάδιον τούτο ή «Διάπλασις» εισέρχεται εις τὸ 65ον ἔτος της

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ
Εγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932).
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΔΙΑ ΤΗΝ Α' ΤΡΙΜΗΝΙΑΝ ΤΟΥ 1943, δραχμαὶ 2.000. Συνδρομαὶ ἐπισημαίνονται καὶ ἐξαμηνίαι ἀπαράδεκτοι. — Τὸ Φύλλον Δρ. 160. ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ (καχυδρομικὰ καὶ ἐπιταγαί, τὸς κτλ.) ἀνωνόμας: εἰς τὸν ἐπιμεταστάτην τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ, ὁδὸς Εὐριπίδου, 42 — Ἀθήνας.	ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΙΔΡΥΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ (1879-1941) ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ	Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην αὐτοῦ μηνός. ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βασιλικεῖον
---	---	---

Περίοδος Β'. — Τόμος 50ὸς Ἀθήναι, 2 Ἰανουαρίου 1943 Ἔτος 65ον — Ἀριθ. 1

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1943

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑ ΤΑΞΙΔΙΑ

ΑΝΤΕΚΙΡΤΑ

Μυθιστόρημα ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ. — Μετάφραση ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΥ ΤΕΛΛΟΥ. — Διασκευή ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ. — Εἰκόνες Α. ΜΠΕΝΕΤΤ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΤΟ ΦΟΒΕΡΟ ΕΓΚΛΗΜΑ (*)

Α'.
Μία ἀγαυοδέμος περιστερά

Βρισκόμαστε στὰ 1867. Ἡ Γερμανία, ποὺ κινήκε τότε στὸ αὐστριακὸ κράτος, χωρίζεται σὲ δύο πόλεις πολὺ ἀνόμιες μεταξύ τους. Ἡ μιά, ἡ Τεργέσινα, εἶναι καινούργια καὶ πλούσια· ἡ ἄλλη παλιὰ, φτωχὴ, ἀκαθάρτη. Τὸ λιμάνι τῆς Τεργέσινης τὸ τριγυρίζει ὁ μῦθος Σάν-Κάρλο, ὅπου ἀγκυροβολοῦν κατὰ προτίμησιν τὰ ἐμπορικά. Ἐδῶ βλέπει κανένας συχνὰ νὰ σχηματίζονται βμίλοι ἀπὸ νομάδες χωρὶς πατρίδα καὶ σπιτί, ποὺ τὰ ροῦχα τους δὲν χρειάζονται τσέπες, ἀφοῦ οἱ κάτοχοί τους οὐτὲ εἶχαν, οὔτε πιθανότατα θὰ ἔχουν ποτὲ νὰ κρύψουν τίποτα σ' αὐτές.

Τὴν ἡμέρα ὅμως ἐκείνη — 18 Μαΐου — ἀνάμεσα στοὺς ἀλῆτες τοῦ Σάν-Κάρλο, ξεχώριζαν δύο, κάπως καλύτερα ντυμένοι. Ὁ ἓνας λεγόταν Σαρκανὸ κι' ἦταν γεννημένος στὴν Τριπολίτιδα. Ὁ ἄλλος, σικελικῆς καταγωγῆς, λεγόταν Ζιρόνε. Ἀφοῦ ἔκαμαν κάμποσες βόλτες στὸ μῦλο, ἔχουν σταθεῖ τώρα στὴν ἀκρὴ του.

(*) Τὸ δεύτερο μέρος ἀναγράφεται ἡμεῖς τῶν ἐνοχῶν. Αὐτὸ θὰ δημοσιευθῆ τῆ Β' ἑξαμηνία.

Ἄς τοὺς ἰδοῦμε.
Νεώτερος ἀπὸ τοὺς δύο, ὡς εἰκοσιπέντε χρονῶν, ἦταν ὁ Σαρκανὸ. Βαφτιστικὸ ὄνομα δὲν εἶχε, γιατί

Μία χαρακτηριστικὴ εἰκόνα ἀπὸ τὴν παλιὰ Τεργέσινη. — Τὸ τεργεσταῖον Ἀλλόντε.

ἐκεῖ ποὺ γεννήθηκε, δὲν εἶχε ἴσως βαφτιστεῖ. Τὸ πρόσωπό του ὅμως — κανονικὸ, μὲ μαύρα ὄφρατα μάτια, μὲ λεπτὴ μύτη, μὲ ζωγραφιστὸ στόμα, ποὺ τὸ ἐσκίαζε ἓνα κομψὸ μουστακάκι — τὸν ἐπλησίαζε, ἀν καὶ μελαψὸ, μᾶλλον στοὺς λευκοὺς παρὰ στοὺς μαύρους. Καλοφτιασμένος γενικὰ, εὐγενικὸς στοὺς τρόπους, στὸ ντύσιμο, στὸ περπάτημα, μπορούσε νὰ κρύβῃ βλες τοὺς τίς κακὲς ιδιότητες. Ἀδύνατο, βλέποντάς τον, νὰ τὸν ἔπαιρνε κανένας γιὰ δόλιο, πανουργό, ἀπατεῶνα, κακούργο.
Ὁ Ζιρόνε, πάλι, ὁ Σικελὸς, καμ-

μιὰ τριανταριά χρονῶν, ἦταν ἓνας τυχοδιώκτης ποὺ δὲν εἶχε οὔτε ἱερὸ οὔτε ὄσιο. Γιὰ χρήματα μπορούσε νὰ κάμῃ ἀδίστακτα καὶ τὴ χειρότερη βρωμοδουλειά. Μία τέτοια, στὴν πατρίδα του, τὸν εἶχε συνδέσει κάποτε μὲ τὸν ὅμοιο του Σαρκανὸ. Κι' ἀπὸ τότε προχωροῦσαν οἱ δύο τους στὸ δρόμο τῆς ζωῆς, προσπαθώντας μὲ κάθε θεμιτὸ ἢ ἀθέμιτο μέσο νὰ δημιουργήσουν, ἀπὸ τίς δύο κακὲς τους τύχες, μιὰ καλή. Ἀκόμα ὅμως δὲν τὸ εἶχαν κατορθώσει, μολονότι ὁ Σαρκανὸ βρισκόταν σὲ ἀγέσιες — καὶ κάπως ὑποπίτες μάλιστα — μ' ἓνα σπορδαῖον ἄνθρωπο τῆς Τεργέσινης, τὸν τραπέζι-τη Σύλλα Τορονθάλ. Ἐν' ἀπὸ τὰ κυριώτερα πρόσωπα αὐτῆς τῆς ἱστορίας.
— Τί ὄρα εἶναι; ρώτησε μιὰ στιγμὴ ὁ Ζιρόνε.

“Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,”
Γραφεῖα: ὁδὸς Εὐριπίδου 42, Ἀθήναι

Ἡ Συνδρομὴ διὰ τὸ 1944 (ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου) θὰ εἶναι τριμηνιαία. Διὰ τὴν Α' Τριμηνίαν ὀρίσθη εἰς δρχ. 20.000.
Πολαίτοι Τόμοι Β' Περιόδου, μόνον ἀδετοι, πωλοῦνται ἀπὸ δρχ. 70.000 καὶ ἄνω ἕκαστος, κατὰ τὸ δημοσιευόμενον ἕκαστοτε τιμολόγιον.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Νικολάου Παπαδοπούλου (26 Ἰουνίου 1941) τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ ἀνέλαβεν ὁ ἀκαδημαϊκὸς ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ ἀρχισυντάκτης ἀπὸ τοῦ 1895.

Ο Σαρκανό δεν αποκρίθηκε, κι' ο άλλος, με πικρό χαμόγελο, πρόσθεσε :

— Τι βλάκας πού είμαι ! Δεν μπορεί να είναι παρά η ώρα που πεινάει οποιος ξέχασε να φάη το μεσημέρι.

Ήταν η αλήθεια : οι τυχοδιώκτες μας πεινούσαν. Και με την ελπίδα πως κάτι θαδρίσκαν να φάνε, άφησαν το μάλο και πήραν το δρόμο ανάμεσα Δημοτικού Θεάτρου και Πλατείας, με κατεύθυνση τὸ Κόρσο που χωρίζει την παλιά Τεργέστη από την Τερεζινοστά. Αν ο Σαρκανό κρινόταν τον διάφορο, ο Ζιρόνε, όταν περνούσαν απέξω από εστιατόρια ή μαγείρικα, δεν παρέλειπε να ρίχνη τὸ φθονερὸ βλέμμα των ανθρώπων που δὲν έχουν τὸν τρόπο να μπουδίσουν αυτά.

— Όχι ! Έκαμε μιὰ στιγμή, πλαταγίζοντας τὴ γλώσσα του ανάμεσα στὰ ξερὰ του χείλη· ἢ πεῖνα κι' ἢ δίψα μεγαλώνουν σ' αὐτὸ τὸ Κόρσο !

Τώρα διασχίζουν τὴν παλιά πόλη, πού οἱ στενοὶ τῆς δρόμοι εἶναι προσανατολισμένοι σὲ τρόπο ὥστε να φυλάγονται ἀπὸ τὸν βορειανατολικὸ ἀνεμὸ, πού φυσᾷ συχνὰ στὰ μέρη τῆς Ἀδριατικῆς. Κι' ἐπειδὴ ἡ τύχη ἀργούσε νὰ τοὺς παρουσιάσῃ, οἱ πεινασμένοι μας ἀρχισαν νὰνεβαίνουν τὰ δύσβατα σοκάκια πού βγάζουν στὴν κορυφὴ σχεδὸν τὸ Κόρσο, στὸ πλάτωμα τῆς Μητρόπολης, ὅπου ἔφτασαν σὲ δέκα λεπτά.

Ἐκεῖ, κοντὰ στὴ βυζαντινὴ ἐκκλησιὰ τοῦ Ἁγίου Ἰουστίνου, ὅπῃ ἦταν ἕνα περίφρακτα μέρος πού ἄλλοτε ἦταν νεκροταφεῖο καὶ τώρα μουσεῖο ἀρχαιοτήτων. Ἡ πόρτα ἦταν ἀνοιχτὴ. Ὁ Σαρκανό τὴν ἔσπρωξε καὶ μπῆκε, ἀκολουθούμενος πάντα ἀπὸ τὸν Ζιρόνε. Στὴν ἀρχὴ ἤμειναν σιωπηλοί. Σὲ λίγο ὅμως, ὁ Σικελός, πού δὲν τοῦ ἄρεσε νὰ κρατῇ ἀργὴ τὴ γλώσσα, ἀρχισε :

— Σαρκανό ! ξέρεις μὲ ποιά μορφὴ θάθελα νὰ ἰδῶ νὰ παρουσιάζεται ὁ τύχη αὐτῆ, πού ξεχνάει σήμερα δυὸ πελάτες ἀν' κι' ἔμας ; Μὲ τὴ μορφὴ ἐνὸς ταμῆα τοῦ οἴκου Τορονθάλ, πού θάρχονταν ἐδῶ κρατώντας ἕνα πορτοφόλι καλογεμισμένο μὲ πεντακοσάρικα, καὶ θὰ μᾶς τὸ ἐμπιστευόνταν ἕκ μέρους τοῦ τραπεζιτη, ζητώντας καὶ χίλια συμπάθια γιὰ τὴν ἀργητᾶ.

— Ἀκουσέ με, Ζιρόνε ! ἀποκρίθηκε ζωηρὰ ὁ Σαρκανό, μαζεύοντας τὰ φρύδια του. Γιὰ τελευταία φορὰ σοῦ ξαναλέω, πὺς δὲν ἔχουμε πιά νὰ ἐλπίζουμε τίποτα ἀπὸ τὸν Σὺλλα Τορονθάλ. Ἡ πίστωση πού εἶχα σ'

αὐτὸν ἐξαντλήθηκε, καὶ προχτὲς πού τοῦ ζήτησα, μοῦ ἀρνήθηκε ὀριστικᾶ.

— Χμ ! ἔκαμε ὁ Ζιρόνε· ἡ πίστωση σου μπορεῖ νὰ ἐξαντλήθηκε, ἀλλὰ τί σημαίνει ; Πολλὰς φορὰς ἔθεσες τὴν ἐξυπηρέτα σου καὶ τὸ ζῆλο σου στὴν ὑπηρεσία αὐτοῦ τοῦ τραπεζιτη, καὶ γιὰ . . . ἰδιαιτέρως, λεπτὲς ὑποθέσεις. Μπορεῖ λοιπὸν νὰ μὴν τὸν κρατῆς ἀπὸ κάπου, κι' ἀν τὸν φοβέριζες, νὰ μὴ σοῦ ἀνοίγει πίστωση νέα ;

— Ὅχι, τὸν Σὺλλα Τορονθάλ δὲν τὸν κρατῶ ἀπὸ πουθενά. Γι' αὐτὸ εἶμαι τώρα ἀπένταρος, νηστικός, καὶ κυνηγῶ ἕνα πιτῶ φαί. Ἀργότερα, δὲν σοῦ λέω, μπορεῖ νὰ τὸν τσακώσω, καὶ νὰ τὸν κάμω τότε νὰ μοῦ πληρώσῃ κεφάλαιο, τόκο κι' ἐπιτόκιο γιὰ ὅ,τι μοῦ ἀρνείται σήμερα. Ἀλλὰ πρέπει νὰ περιμένω. Ἐδύτυχως, οἱ ὑποθέσεις του δὲν πάνε τόσο καλά καὶ τὰ λεπτά του κινδυνεύουν σὲ ἀμφίβολες ἐπιχειρήσεις. Ἐ, ἄφησε λιγάκι, νὰ θολώσουν νὰ νερά, κι' ἄμα θολώσουν . . .

— Ἔστω, φώναξε ὁ Ζιρόνε, ἀλλὰ στὸ μετὰξὺ ἐμεῖς πεινάμε. Γι' αὐτὸ εἶμαι τῆς γνώμης νὰ χτυπήσουμε ἄκομα μιὰ φῶρὰ τὴν κάσσα τοῦ Τραπεζιτη, μήπως πετύχουμε τοῦλάχιστο ὅσα μᾶς χρειάζονται γιὰ νὰ γυρίσουμε στὴ Σικελία, περνώντας ἀπ' τὴ Μάλτα.

— Καὶ τί νὰ κάμουμε στὴ Σικελία ;

— Αὐτὸ εἶναι δική μου δουλειά. Φτάνει νὰναγκάσουμε αὐτὸν τὸν καταραμένο νὰ μᾶς πληρώσῃ τὰ ναῦλα. Ὅσο λίγα κι' ἀν ξέρης εἰς βῆρος του, πάντα θὰ εἶναι ἀρκετὰ, ὥστε νὰ προτιμᾷ νὰ βρισκεσαι ὀπουδήποτε ἄλλοῦ παρὰ στὴν Τεργέστη. Ἄς ἀποφασίσουμε. Φτάσαμε πιά στὸ ἀπροχώρητο.

Ὁ Ζιρόνε ἔλεγε βέβαια κι' ἄλλα. Ἀλλὰ τὴ στιγμή ἐκείνη, τὸ βλέμμα του τραβήχθηκε ἀπὸ κάποιον πουλί, πού φτερούγιζε μὲ δυσκολία ἔξω ἀπ' τὸν περίφρακτο χῶρο. Ἦταν ἕνα περιστέρι πού τὰ κουρασμένα του φτερὰ μόλις χτυποῦσαν τὸν ἀέρα, καὶ σιγά-σιγά χαμήλωνε, ἔπεφτε. Ἐβλεπες φανερὰ πὺς τὸ πουλί ἦταν ὀλότελα ἐξαντλημένο. . . Σὲ λίγο γαντζώθηκε σὲ μιὰ προεξοχὴ τῆς ἐκκλησιᾶς . . .

Ἄν ὁ Σαρκανό, ἀκίνητος πάντα καὶ σιωπηλός, δὲν παρακολουθοῦσε καθόλου τὸ πέταγμα αὐτοῦ τοῦ περιστεριοῦ, ὁ Ζιρόνε ὅμως δὲν τὸ ἀφίγει ἀπ' τὰ μάτια του στιγμή. Ἐρχόταν ἀπ' τὸ βορρᾶ. Μακρινὸ ταξίδι τὸ εἶχε φέρει σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση. Ἀλλὰ τὸ ἐνστικτὸ του θὰ τὸ ἔσπρωχνε βέβαια πρὸς ἕνα σημεῖο ἀ-

κόμα πὺς μακρινό. Ἐπανάρχισε λοιπὸν τὸ πέταγμα σχεδὸν ἀμέσως, ἀκολουθώντας μιὰ καμπύλη πὺς τὸ ἀνάγκασε νὰ κἀνη καὶ νεὰ στάση, στὰ χαμηλότερα κλαδιά ἐνὸς δέντρου τοῦ παλιοῦ νεκροταφείου. Ἀπὸ καί, θέλησε πάλι νὰ πετάξῃ ἀλλὰ δὲν μπόρεσε κι' ἔπεσε χάμω, λίγα βήματα πὺς πέρα ἀπ' τὸ δέντρο.

Σὲ μιὰ στιγμή καὶ μ' ἕνα πήδημα, ὁ Ζιρόνε βρέθηκε κοντὰ του, ἀπλώσε τὸ χέρι καὶ τὸ ἔπιασε. Ἐννοεῖται πὺς ἦταν ἔτοιμος νὰ τὸ σφάξῃ γιὰ νὰ τὸ φάνε. Ἀλλ' ἄξαφνα ἄφησε μιὰ κραυγὴ ἀπὸ ἐκπληξῆ . . .

— Μιὰ «ταχυδρόμος περιστέρω» ! φώναξε, γυρίζοντας τρεχάλα στὸ Σαρκανό. Ἰδὲς ἐδῶ !

Ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ πουλιοῦ εἶχε ἀπόσπασε ἕνα σακκουλάκι ἀπὸ λεπτὸ κηρόπανο, πού ὁ Σαρκανό τὸ πήρε μὲ μεγάλη περιέργεια, τὸ ἀνοίξε κι' ἔβγαλε ἀπὸ μέσα ἕνα γραμματάκι.

Ἦταν κρυπτογραφικὸ. Δεκαοκτὼ ἀκατάληπτες λέξεις, ἢ μάλλον συμπλέγματα ἀπὸ γράμματα, ἀποτελοῦσαν τρεῖς σειρὰς ἀπὸ ἕξῃ μὲ τὴν ἀκόλουθη σειρά :

α χ ι α ν ς α λ γ ο ο ο ε σ π α ι κ
ο η α τ ε γ ρ η τ η μ ο ο α μ ν α η
α η ε γ ι λ σ υ α τ ι ε τ θ ν δ ε
υ σ γ ρ α ο θ ο ε ν θ ν υ α α ο μ
ι α σ η ι τ η σ α τ λ μ ο ο ε π
ε τ ε ρ ν α τ ο σ κ π ε ι ω α τ ρ

Τίποτ' ἄλλο. Ὁ Σαρκανό ὅμως, ἀν καὶ προσπάθησε μὰ δὲν μπόρεσε νὰ καταλάβῃ γρῶ, στὸ τέλος, πολὺ σκεπτικός, εἶπε :

— Ποιὸς ξέρει μήπως σ' αὐτὲς τίς γραμμὲς κρύβεται κανένα μυστήριον, πού θὰ μποροῦσε νὰ κἀνη τὴν τύχη μας ! . .

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ

Ἁ Ἄνεμος σπρώχνει τὸν Καπνὸ πού ἀνάλαφρος στὸν αὐρανὸ ἀδιάκοπ' ἀνεβαίνει . . .
Μὲ ἔαφνον στέκει μὲ θυμὸ γιὰ τὸ δρόμο του πικρὸ σῖγγεφο συντεταχίται.

Καὶ λέει : — Τραβήξου παρακί, χωρὶς νὰργήσεις μιὰ στιγμή, καὶ βιάζομαι ν' ἀνέβω . . .
Ἐγὼ εἶμαι τῆς Φωτιάς παιδί . . .
Τοῦ Ἥλιου ἢ μᾶνα μου ἀδερφεῖ . . .
κι' ἐκεῖ νὰ πάω γυρῶ.

Καὶ βέβαια δὲν μπορεῖς ποτε ν' ἀντισταθεῖς ἐσὺ σ' ἐμέ, στὸ νοῦ σου μὴν τὸ βάζεις . . .
Κι εἶπε τὸ Σῖγγεφο : — «Φτωχὲ καὶ μάρτε κι' ἄχαρε Καπνέ, τῆς μᾶνας σου δὲ μοιάζεις !»
(1919) ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ!

Ἀγαπητοί μου,

ΙΜΑΙ κα-
ταλυπημέ-
νως ! Ἦξε-
ρα βέβαια
πὺς ὁ κα-
θηγητῆς
τοῦ Πανε-
στημίου κ.
Κακριδῆς
εἶχε παρα-
πεμφθεῖ σ'
ἕνα Πει-

θαρχικὸ Συμβούλιο ἤξερα πὺς τὸ Συμβούλιο αὐτὸ τὸν ἐτιμώρησε μὲ δίμηνη παύση· δὲν ἤξερα ὅμως καὶ τίς λεπτομέρειες τῆς δίκης αὐτῆς καὶ τῆς καταδίκης, καὶ δὲν μποροῦσα νὰναμετρήσω τὴ σημασία τῆς καὶ τίς συνέπειές τῆς. Προχτὲς μόλις τὰ ἔμαθα ἔλα, διαβάζοντας ἕνα χοντρὸ βιβλίο πού ἔβγαλε ἡ «Νέα Ἔστια» μὲ ἔλα τὰ πρακτικὰ. Καὶ νὰ πὺς εἶναι ἡ θλιβερὴ ἱστορία : Ὁ κ. Κακριδῆς κατηγορήθηκε ἀπὸ τὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ κι' ἀπὸ τὴ Σύγκλητον τοῦ Πανεπιστημίου γιὰ τρία «παράπτωματα» Α', πὺς μὲ τὰ συγγράμματα του, «Κλασσικὴ Παιδεία» κτλ., προσπαθοῦσε νὰ κλονίσῃ τὴν κοινὴ πίστη στὸ μεγαλεῖο, στὴν τελειότητα, τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς λογοτεχνίας· Β', πὺς μεταχειρίζταν «ἰδίωμα» ἀσυνεθιστο καὶ παραφθαρμένο—τὴ δημοτικὴ «λεγομένη» γλῶσσα—καὶ καταργούσε τὴν καθιερωμένη γραφὴν, τυπώνοντας τὰ βιβλία του μὲ δικὴ του ὀρθογραφία, χωρὶς πνεύματα καὶ χωρὶς τόνους, ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ ὄξερα γιὰ τὴν τονιζόμενη συλλαβὴ καὶ Γ', πὺς ἤθελε νὰ ἐπιβάλλῃ στοὺς φοιτητὲς τίς ἰδέες του καὶ τὸ σύστημά του, ἀναγκάζοντάς τους νὰ μελετοῦν τὰ «ἀνθεθνικά» βιβλία του σὰ μάθημα καὶ νὰ ἐξετάζονται σ' αὐτά. Τὸ Πειθαρχικὸ λοιπὸν Συμβούλιο ἀθώωσε τὸν διωκόμενο γιὰ τὸ Α' καὶ τὸ Γ' «παράπτωμα», τὸν καταδίκασε ὅμως γιὰ τὸ Β'. Ὅχι, εἶπε, τὰ συγγράμματά του δὲν κλονίζουν παρ' ἀπεναντίας ἐξαιροῦν τὴν ἀξία τῶν κλασσικῶν σπουδῶν· ὄχι, εἶπε, συσταίνοντας ἢ κι' ἐπιβάλλοντες τὰ βιβλία του στοὺς μαθητὲς του, δὲν ἔκανε τίποτα πὺς παράνομο ἀπὸ ἐκεῖνο πού κάνουν δικαιοδικὰ κι' ἔλα οἱ ἄλλοι καθηγητὲς ὅσοι ἔχουν βιβλία. Ἀλλὰ τὸ νὰ γράφῃ βιβλία σὲ ἄλλη γλῶσσα ἀπὸ τὴν ἐπίσημη καθιερούσα, καὶ νὰ τὰ τυπώῃ μὰ-

λιστα μ' ἄλλη ἀπὸ τὴν καθιερωμένη ὀρθογραφία, ἀποτελεῖ παράβαση τιμωρητέα, γιὰτὶ δὲν ἐπιτρέπεται σ' ἕνα καθηγητῆ, σ' ἕνα ἐκπαιδευτικό, κι' αὐτοῦ τοῦ εἶδους ἢ ἐλευθερία. Κι' ἐπέβαλε στὸν κ. Κακριδῆ δυὸ μῆνῶν προσωρινὴ παύση, κρίνοντάς τον μάλιστα καὶ . . . μ' ἐπιείκεια !

Τὸ ἀποκαρδιωτικὸ συμπέρασμα : Στὸ ἔξῃς, ἡ δημοτικὴ ἀπαγορεύεται στοὺς ἐκπαιδευτικούς. Γιὰτὶ ἢ ἀπόφάση ἐνὸς Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ἀποτελεῖ νομολογία καὶ προηγούμενο, καὶ φυσικὰ, κανένας καθηγητῆς, ἀνώτερος ἢ κατώτερος, δὲν θὰ τολμήσῃ νὰ γράφῃ ἕνα ἐπιστημονικὸ σύγγραμμά του στὴ γλῶσσα πού θέλει, πού τοῦ ἄρεσει, πού ἀγαπᾷ, γιὰτὶ θὰ ξέρῃ πὺς, ἀν δὲν εἶναι ἡ ἐπίσημη καθιερούσα, θὰ καταδικασθῇ, θὰ τιμωρηθῇ. Ὅ,τι δηλαδὴ γινόταν ὡς τώρα ἐλεύθερα, κι' εἶχαμε τόσα ἐπιστημονικὰ συγγράμματα καθηγητῶν, κι' ὄχι μόνο φιλολόγων, στὴ δημοτικὴ,—πράγμα πού ἔτεινε νὰ καταργηθῇ σιγά-σιγά τὴ διγλωσσία καὶ νὰ καθιερωθῇ μιὰ μόνη ἐθνικὴ γλῶσσα, καὶ λογοτεχνικὴ κι' ἐπιστημονικὴ—δὲν θὰ μπορῇ νὰ γίνεταί πιά. Ἐτσι γυρίζουμε πένηττα τοῦλάχιστο χρόνια πίσω, κι' ἐνθ' πλησιάζουμε στὴ λύση τοῦ γλωσσικοῦ προβλήματος, ἀπομακρυνόμεστε ἀπότομα ἀπ' αὐτὴν, μ' ἕνα ἐπίσημο «ἀπαγορεύεται», πού πρώτῃ φορὰ τὸ ἀκοῦμε. Καὶ νὰ συλλογίζεταί κανένας, πὺς τὸ Πειθαρχικὸ αὐτὸ Συμβούλιο, πού μὲ τὴν ἀπόφασή του ἔδωσε τέτοιο καίριο χτύπημα στὴν πνευματικὴ πρόοδο καὶ τὸν πολιτισμὸ τοῦ ἔθνους, ἀποτελεῖται

ἀπὸ ἀνθρώπους πού κατέχουν τὰ ὑψηλότερα ἀξιώματα—τὸν πρόεδρον τῆς Ἀκαδημίας (δυστυχία μου !) τὸν πρόεδρον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τὸν πρόεδρον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸν πρόεδρον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συμβουλίου καὶ τὸν πρόεδρον τοῦ Πανεπιστημίου ! Τέτοιοι ἀνθρώποι δὲν μπορεῖ κανένας νὰ φαντασθῇ πὺς ἔκριναν ἀπὸ φθῶν, ἀπὸ πάθος, ἀπὸ ἔχθρα ἐναντίον τοῦ κ. Κακριδῆ. Ἐκρίναν μόνο ἀπὸ ἔχθρα ἐναντίον τῆς δημοτικῆς, ἀπὸ καθαρὴ δηλαδὴ ἰδεολογία. Γιὰτὶ πιστεύουν εὐκρινῶς στὴν πλάνη, στὴν πρόληψη, πὺς ἡ δημοτικὴ εἶναι παραφθορὰ τῆς ἀρχαίας, κι' ὄχι ἐξέλιξη οὐατῆς τῆς ἰδίας, μιὰ γλῶσσα φυσικὴ, ζωτικὴ, πού μαρτυρεῖ τὴ συνέχεια καὶ τὴν καταγωγὴ μας, ὅσο δὲν τὴ μαρτυρεῖ βέβαια ἡ τεχνητὴ καθιερούσα.

Ὁ κ. Κακριδῆς ἔκαμε προσφυγὴ στὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Καὶ σ' αὐτὸ ἔχουμε τώρα τίς ἐλπίδες μας. Ἄν τὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας τὸν δικαιώσῃ, ἀκυρώνοντας τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πειθαρχικοῦ καὶ τὴν τιμωρίαν του, θὰ λείψῃ αὐτόματα τὸ φοβερὸ, τὸ ἀπαίσιο ἐκεῖνο «ἀπαγορεύεται».

Σὺς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΚΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Στὴ Βουλὴ, ὅταν κάποιε συζητοῦσαν γιὰ τὴ γλῶσσα, ὁ μεγάλος ποιητῆς Α. Μαρβίλης, βουλευτῆς τότε, μίλησε ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς, κι' ἀνάμεσα σ' ἄλλα, εἶπε : «Χυδαία γλῶσσα δὲν ὑπάρχει μόνο χυδαῖοι ἀνθρώποι ὑπάρχουν».

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΕΦΤΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΚΑΘΕΝΑ ΜΕ ΤΟ ΕΛΑΤΤΩΜΑ ΤΟΥ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Α'.

Νίκαρὸς ὁ Φαταούλας

1. — Ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἡ παραμύθη του πρώτῃ τὸν εἶπε μὲ καμφοὶ φαγάνα, γιὰτὶ ἔλα νὰ βυζαῖνῃ ἤθελε, τὸν εἶπαν καὶ λιχοῦδη, καὶ λαίμαργο, καὶ τασιανογλύφτη, κι' ἕνα σωρὸ τέτοια. Ἀλλὰ ἐκεῖνο πού τοῦ ἔμεινε γιὰ πάντα, ἦταν τὸ παρατσούκλι πού τοῦ ἔβγαλε ὁ νοῦς του : φαταούλας. Ὅσο γιὰ τὸ Νίκαρὸς, τὸν ἔλεγαν ἔτσι ἀπὸ τὸ Νίκω, τὸ καθαυτὸ ὄνομά του, γιὰτὶ ἦταν ἕνα παιδί μεγαλόσωμο, χοντρὸ καὶ δυνατὸ : παιδάρος.

Κι' ὁ νοῦς του, πού λέτε, πάντα στὸ κεχρί. Τὸ κεχρί αὐτὸ ποτε ἦταν φαί—ἀπὸ ψωμί ὡς πασιτίτσο—μακαρόνι—ποτε γλυκὸ—ἀπὸ γαλατομπούρεκο ὡς καραμέλα—καὶ ποτε πιοτὸ—ἀπὸ λιχὸ ὡς λεμονάδα. Μὰ πάντα κάτι πού, στερεὸ ἢ ὑγρὸ, ἔφαγε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ στόμα καὶ τὸ λαοῦγγι τοῦ Νίκαρου, γιὰ νὰ τὸν κἀνη μιὰ στιγμή εὐτυχισμένο. Καὶ λέω μιὰ στιγμή, γιὰτὶ συχνὰ πληθῶνε ἀκριβὰ τὴν εὐχαρίστησή του : στομάχιαζε, πονούσε, κι' ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ παίρνῃ πικρὰ ἢ ἀλυμρὰ γιὰτρικὰ—πούφ ! ἀηδία ! . . .

Τριγύριζε ἔλα τὸ σῆτι, κι' ὅπου φανταζόταν πὺς ὑπῆρχε κάτι φαγώ-

σμο, έκανε έρευνες κι ανασκαφές, ως να το ανακαλύψει και να το φέρει σαν φτασίονα που ήταν. Δεν άφινε τίποτα ούτε στον μπουφέ, ούτε στην κουζίνα. Έγλειψε ως και τα τσιάντα, όταν έβλεπε τάπομεινάκια κανενός γλυκού ανοίγει ακόμα και το πιανάκι, όπου ή μαρμαρύλαγε τις παστιλλίες της για το βήχα. Όταν γινόταν άφαντο, ετιδήποτε που τραγόταν ήξεραν πως το έφαγε ο Νίκαιος. Τόν ρωτούσαν, τόν έκαναν να τόμολογήσει, τόν τιμωρούσαν: τού κάκου, από την ίδια ημέρα, από την ίδια ώρα, ξανάχιζε τα ίδια. Αδιόρθωτος!

Μιά μέρα, ή κρούστα ενός γλυκού βρέθηκε βλη σχεδόν φαγωμένη. Ο Νίκαιος, από τα πολλά ψέμματα που είπε, πιάστηκε: ο ένοχος ήταν αυτός. Κι ο πατέρας του θυμάσε τόσο, ώστε για πρώτη φορά τόν έφυλάκισε στην αποθήκη. Ο Νίκαιος έκλαψε, φώναξε, χτύπησε τα πόδια του, χάλασε τόν κόσμο. Ύστερα ήσυχασε, μιλά. Κι όταν, σε καμιά ώρα, τόν ήβγαλαν, φαινόταν και πολύ ευχαριστημένος. Από τότε, άμα έκανε τίποτα κι ο πατέρας του πρόσταζε να τόν φυλακίσουν, ο Νίκαιος άφινόταν να τόν κλείσουν στην αποθήκη χωρίς καμιά αντίσταση, δλοπρόθυμα. Γιατί άραγε τού άρεσε τώρα ή φυλακή;

Απλούστατα, γιατί στην αποθήκη εκείνη, ανάμεσα σε διάφορα παλιά κι άχρηστα πράγματα, ήπιχε κι ένα ψηλό ντουλάπι με ράφια, όπου φύλαγαν τις καλοκαιρινές κομπόσες για το χειμώνα. Ο Νίκαιος, από την πρώτη ημέρα, κατάφερε να τόν ανοίξει. Και φαντάζεσθε πια την έκσταση και τη χαρά του, όταν είδε τα πελώρια εκείνα γυάλινα βάζα, που άλλο είχε βερύκοκα μέσα σε σιρόπι, άλλο κεράσια, άλλο βύσσινα, άλλο φράουλες.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΠΑΙΖΕΙ

1. ΚΑΠΕΤΑΝΑΙΟΙ

Κετο το πρωί, βλη ή παρέα των Καπεταναιών μπήκε στη βάρκα τού άρχηγού, τού κύρ' Αναστάση, που θάτανε δε θάτανε δέκα χρονών.

Ο καιρός ήταν θαύμα, ή θάλασσα δλογάλανη. Τό μπουλούκι ξεκίνασε για τόν νησάκι. Με τί μανία τραβούσαν τα κουπιά οι δυο μούτσοι: ο Μήτσος και ο Κόλιας! Σε λίγη ώρα τα χέρια τους στις παλάμες είχαν γεμίσει ρόλους. Ο Φίφης, που παραθέριζε στο Καματερό, πολεμούσε να ψαρέψει με τόν καλαμίδι του, χωρίς νακούη τόν άρχικαπετάνιο που τούλεγε πως τού φάρμα θέλει ανά στέρας κι έχι να τρεχαλάς.

— Έ, και γώ δε στέκω; έλεγε ο ξεροκέφαλος μικρός. — Άμ δε στέκεις! Κι ή βάρκα που πηλαλάει μαθές; — Τι θά πη πηλαλάει; — Νά, τρεχαλάη, ντέ!

Μ' αυτός τόν χαβά του. Ο Στέλιος είχε άνέβει στην πλώρη και κρατούσε τόν κατάρτι με τόν ένα χέρι του, ενώ με τ' άλλο έκανε σκιά στα μάτια του κι εξέταζε προσεχτικά τόν ορίζοντα. Σε μιά στιγμή είπε: — Έχει ληστές τόν νησί!

— Έ, τί, ληστές; Πού; — Νά εκεί. Όλοι γυρίσανε τα μάτια κατά τόν νησί. Κάτι φαινόταν να κουνιέται πίσω από τόν δέντρο.

Τό καταπράσινο νησάκι με τόν περίεργα σά ζωγραφιστά σπιτάκια του, πούχαν άλλοτε χρησιμέψει για κραντινά, δέν ήταν έρημος όπως πάντα. Είχαν εισβάλει πειρατές.

Αράξανε στο μεγάλο ήσυχο μύλο. Στο ψήλωμα ο έχθρός, τόν δίχως άλλο θά προχωρούσε.

— Τό νοδ σας. Τά βπλα και σιγά. Βγάλανε άπ' τ' άμπάρι και φορτώθηκαν τα ξύλινα σπαθιά και ντουφέκια. Ο Φίφης είχε κι ένα υπέροχο περιστρόφο σκαλιστό.

— Άν είχαμε βάρκα θά τούς βάζαμε μπουρλότο, λέει ο Γιώργος ο μέλλων ήρωας.

— Έμπρός, γιουρούσι! Όλοι μαζί προχωρούνε οι καπεταναίοι σκυφτοί, και κάθε τόσο κρύβονταν πίσω άπ' τόν πυκνά πεύκα.

— Έμπρός, άπάνω τους! Με επί κεφαλής τή σημαία πάνω ο Ένα μακρύ ξύλο, ρίχνονταν στον άνήφορο, τρέχουν κι όρμαγε πάνω στις... κατοίκες που βόσκανε στα θυμάκια και σκορπίζονταν τρομαγμένες έδω κι εκεί.

— Κρίμα, δέν ήτανε ληστές! Κι οι καπεταναίοι βάζοντε άπορητευμένοι τα σπαθιά στις θήκες και τόν ντουφέκια στον ώμο, και ξεκινάνε γι' άλλες περιπέτειες...

2. ΜΑΤΣ

Στό μεγάλο δρόμο τής γειτονιάς, είχανε μαζευτεί καμιά τριανταριά πιτσιρικάι από τις γύρω συνοικίες για να παίξουνε φουτμπόλ. Πολλοί ήτανε εκείνοι που ήρθανε μόνο και μόνο για να δουνε τόν... μάτς. Από χωρίς τοιχοκαρφώθηκαν τ' απαραίτητα προγράμματα, γραμμένα με κεφαλαία καλλιγραφημένα γράμματα, και με μιά ζωγραφιά στο επάνω μέρος που τήν έκανε ο διαιτητής και παρίστανε έναν ποδοσφαιριστή τήν ώρα που κλωτσάει τή μπάλα.

Έτσι ή μαρίδα τής γειτονιάς διάβαζε τήν Κυριακή τόν πρωί συλλαβιστά μπροστά στο καρφωμένο χαρτί:

«ΟΠΙΟΣ ΘΕΛΙ ΝΑ ΘΑΒΜΑΣΙ ΤΙΝ ΟΡΕΑΝ ΕΦΑΝΙΣΙΝ ΤΟΥ ΜΑΤΣ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΦΟΥΤΟΥΜΠΩΛ: ΑΡΗΣ ΚΑΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ, ΝΑ ΕΛΘΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΔΟΝ ΤΑΥΤΗΝ ΤΟ ΑΠΟΓΕΜΑ...»

Κι όλοι οι φίλαθλοι τρέξανε να πιάσουν θέσεις στο πεζοδρόμιο. Οι άθλητές με τις κτρινώμαυρες φανελίτσες, έσοι ήτανε στον Άρη, και με τις άσπροκόκκινες τού Όλυμπιακού, μπήκανε στο... γήπεδο.

Δυο πέτρες, σε άπόσταση κανονική βαλμένες, δείχνανε τόν... τέρμα. Έ, φαοσάρια και πατιντί που ήγινε μέσ' στο μεσημέρι ο βλη τή γειτονιά! Ούτε τών μανάδων οι φωνές ούτε τών πατεράδων τόν σφυρίγματα άκουγόntonσαν. Παίζανε με λύσσα τ' άθλητάκια, ενώ ο ρέφερης έτρεχε από πίσω και διάταζε:

— Άουτ, έσο Μάντικα!

— Τέρμα, μπράβο Άντρικόπουλε!

— Άχ, βρε βλάκα, τί έκανες!

Και να σφυρίζη ο δαιμονιμένος.

Τά κοριτσάκια από τόν μπαλκόνια χτυπούσαν με χαρά τα χέρια τους, όταν ή ομάδα που προτιμούσανε έβαζε τέρμα. Μά όταν νικούσαν οι αντίπαλοι, πόπω άγωνία! Νά δούμε, ποιός θά νικήση!

Στό τέλος βέβαια ο Όλυμπιακός νίκησε τόν Άρη με 4—1, και τόν παιχνίδι τελείωσε με πομπώδη παρέλαση. Έπικεφαλής τής ομάδας ένα κουρέλι άσπρο και κόκκινο, ενώ οι κατασκοπισμένοι και έδρωμένοι άθλητές τραγουδούσανε τόν ύμνο: «Έμπρός, έμπρός, στο γήπεδο μπαίνει ο Όλυμπιακός...» Και δ... λαός άκολουθούσε ζήτωκραυγάζοντας.

ΚΙΤΣΑ ΜΑΛΙΚΟΥΤΗ

ΑΓΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΑΙΜΑ

Μυθιστόρημα LOUIS BERTRAND τής Γαλλικής Ακαδημίας.

Μετάφραση ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΓΑΡΣΟΥΑΗ

Α'

Χριστιανική Άνοιξη

Θά πλησιάζε ή ένδεκάτη ώρα (*) όταν οι ταξιδιώτες, άφού κατέβηκαν μιά άπότομη κατηγορία, στην πλαγιά ενός δενδροφυτεμένου λόφου, βρέθηκαν άπότομα μπροστά σ' ένα ποτάμι. Τις πρώτες ημέρες τού Μάη άργεί πολύ να νυχτώση. Πίσω από τις όμπρελωτές κορυφές τών πεύκων, ο έχθαμβωτικός δίσκος τού ήλιου μόλις είχε άρχισι να γέρνη προς τούς μαδιούς κώνους τών βουνών.

Κι αν ακόμα δέν όπήρχαν οι δυο έφιπποι λεγεωνάριοι επί κεφαλής τής συνοδείας, τόν πλήθος τού προσωπικού που τήν άποτελούσε, τόν καλό τής νύσσιμο και ή περιποιημένη όψη τών μουλαριών, έφθαναν για να καταλάβη ο καθένας πως έπρόκειτο για τήν άκολουθία κάποιου σημαντικού προσώπου.

Ο νεαρός μελαχροινός λεγεωνάριος που βρισκόταν στην κεφαλή τής συνοδείας, σταμάτησε άπότομα τόν άλογό του μπρός στο καμαρωτό γεφυράκι, που τόν μοναδικό του τόξο ήταν γκρεμισμένο. Οι άνοιξιάνικες βροχές είχαν κάνει τόν ποτάμι να ξεχειλίση και παρέσυραν έναν από τούς στυλοβάτες του. Ωστόσο τώρα σε πολλές μεριές ή χαλικοστρωμένη όχθη ήταν ξερή. Στη μέση μόνο ένας κτρινώπος όγκος νερού κυλούσε άφρίζοντας σ' ένα βαθύ χαντάκι, αναπηδώντας πάνω από άθέατα έμπόδια και παρασύροντας σωρούς από κλαριά και χόρτα.

Ένας από τούς άγωγιάτες τότε έβγήκε από τή σειρά του, ανασκούμπωσε γοργά γύρω από τή μέση του τόν μακρύ χιτώνα του από κίτρινο λιγόν με άσπρες ρίγες, και κρατώντας ένα σιδερένιο ραβδί στο χέρι του, έτοιμάστηκε να μπη μέσα στο ποτάμι, για να λδή αν όπήρχε κανένα πέρασμα γι' τ' άλογα και τόν μουλάρι.

Γιατί αυτό, ήλθια καθώς είναι, θ' άφηναν τόν ρεύμα να τόν τραβήξη και θά πνίγονταν δίχως άλλο, χωρίς να κάνουν τήν παραμικρή προσπάθεια να σωθούν. Κάποιος πέταξε στο μουλάρι ένα μακρύ σχοινί, κι αυτός τόν έζωσε στη μέση του, ώστε να μωπαρέσουν να τόν τρα-

* Σ. τ. Μ. Με τήν έβραϊκή διαίρεση τής ημέρας δηλ. ή πέμπτη άπογευματινή.

βήσουν αν τυχόν τόν παρέσυρε τόν ρεύμα.

Ο μουλαράς, ένας άνδρας ατιθάρδς με τετράγωνους ώμους και άνοιχτό πρόσωπο, προχωρούσε με μεγάλη προφύλαξη, χτυπώντας με τήν άκρη τού ραβδιού του τόν πλακωτά χαλίκια, όπου πατοδσαν ύστερα τόν γυμνά του πόδια.

Από τόν ύψος τής άκροποταμιάς ο άρχηγός τών μουλαράδων, ένας ψηλός και δυνατός άνδρας με μάτια σταχτιά σαν τής γάτας, τού έδινε

Ο Έπίσκοπος Καρχηδόνας Κεκριανός

θάρρος μ' επαινετικά λόγια και τόν έφερε παράδειγμα στους άλλους, που παρακολουθούσαν τήν τολμηρή του άπόπειρα με τόν μάτια.

— Για σου, Βού! Για κάτξέ τον! Αυτός δέν τρέμει. Τού ταιριάζει τ' όνομά του. Πατάει γοργά, όπως τόν βιάδι στα τέσσερά του πόδια, και θάπρεπε να γίνη κατακλυσιμός δλόκληρος για να τόν σείση από τή θέση του!

Σκυμμένος πάνω από τόν ραβδί του ο Βούς έξακολουθούσε να προχωρή με μεγάλη πάντα προφύλαξη.

Τό γερό τού έφθανε πάνω από τόν γόνατα. Έξαφνα ξεπρόβαλαν οι σιθάρδες κνήμες του. Βγήκε από μέσα από τόν χαντάκι, έφθασε στην άλλη όχθη, και γυρίζοντας προς τόν μέρος τών συντρόφων του, τούς φώναζε με θραμβευτικό τόνο:

— Μπορείτε να περάσετε, τέκνα τού Θεού! Δόστε βιτσιά στα ζωντανά σας! Ο μελαχροινός νεαρός λεγεωνάριος, που με κόπο συγκρατούσε τ' άλογό του, τόν σπηρούνισε πρώτος. Ο άλλος τόν άκολουθήσε, κι ύστερα οι τρεις μουλαράδες, κρατώντας από τόν καπίστρι τόν ζώα τους, φορτωμένα με σκαπάσματα κι άλλα είδη απαραίτητα για κατακλισμέ.

Από πίσω τους ήρθαν οι όπηρέτες καθλλικεμένοι πάνω σε μικροσωμά άλογα τής Νουμιδίας, ο κουδικουλάριος, ο άρχιμάγειρος και ο σταυλάρχης. Τ' άφεντικά είχαν, καθώς φαίνεται, μείνει πολύ πίσω. Τελευταίος έρχόταν ένας άραπάκος που έκανε τόν άγγελιοφόρο και που

άντι για όποιαδήποτε άλλη άποσκευή, είχε μαζί του ένα στρογγυλό ξύλινο κουτί, που τόν έσφιγγε με πάθος επάνω του. Πίσω από τούς όπηρέτες, σε σεβαστή άπόσταση άκολουθούσαν, με ύφος κάπως διστακτικό και στενοχωρημένο, δυο ξένοι που είχαν προσκαλληθεί στη συνοδεία για μεγαλύτερη ασφάλεια, τόσο μάλλον που τήν προστάτευαν κι οι δυο στρατιωτικοί: γιατί ή διασπορευμένη εκείνη περιοχή τής Νουμιδίας είχε τή φήμη πως ήταν γεμάτη ληστές. Ο ένας άπ' τούς ξένους ήταν ένας χοντρός κτρινώπης άνδρας με πλαδαρό πρόσωπο, πλαισιωμένο μ' ένα πυκνό ματάμαυρο γένι. Πισωκόπουλα είχε φορτωμένο ένα μπαούλο βαμμένο με διάφορα χρώματα και έφοδιασμένο με γερές κλειδαριές. Ο άλλος, αδύνατος, με σγουρά μαλλιά, με λοξό και ύπουλο βλέμμα, έκρυβε κάτω από τόν ιμάτιό του ένα δόκλιτρο δρμαθό σακκουλάκια από κίτρινο

πεσσί, που έκανε τήν κοιλιά του να φουσκώνη κατά τόν πιό γελοίο τρόπο.

Όταν ή συνοδεία βρέθηκε στην άλλη όχθη τού ποταμού, ο άρχηγός τούς μέτρησε όλους. Ύστερα, άφού έδεσε τόν μουλάρι του σ' ένα άγκυθερό θάμνο, είπε:

— Άς αναπαυθώμε ένα λεπτό, ώπου νάρθουν τ' άφεντικά.

Κάθισαν στο γρασίδι, που είχε άρχισι κιόλας να κτρινίζη, στους πεισμένους καρπούς από τόν δέντρο, στους σωρούς από τόν καλάμια που είχε κατεβάσει από ψηλά τόν ποτάμι.

Η συνοδεία χωρίστηκε σε συντροφίες. Οι στρατιώτες και οι ξένοι έκαναν χωριστή παρέα από τούς όπηρέτες.

(Ακολουθεί)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Κι' οι Μάγοι φτάσαν μιά νυχτιά...
Αστρο φωτίζει
το Σπήλαιο της Βηθλεεμ με λαμπρό
φως...

Σμύρνα, χρυσό και λίβανο - Της γης
δώρα φτωχά στ' άτιμητα που Αυτός θα
ιδώσει...

Κι' ήταν μιά νύχτα άγνή, δεκεμβριανή...
Στη Φάτνη της Βηθλεεμ Θεός γεν-
νήθη!

Καθισμένη κοντά στη ζεστή φωτιά,
πλέκοντας την αλβία κάλτσα της, άρ-
χιζε ή γιαγιά το παραμύθι του 'Αη-
Βασίλη.

Κι' έγω με το πηγούνι άκουμπισμέ-
νο στο γονατό της, τα μάτια κερφο-
μένα στη ζωστή φλόγα, έβλεπα ζων-
τανά δσα διηγόταν ή γιαγιά στο παρα-
μύθι της...

Και τα μάτια μου έβλεπαν, τα δικά
μου από άπληστία, της γιαγιάς από
τρομαρότητα...

Πέρασαν χρόνια. Η γιαγιά δεν ή
πάρχει πιά. Το όραλο παραμύθι της
δμως μένει πάντα χαραγμένο στην ψυ-
χή μου, και κάθε χρόνο τέτοια εποχή
ξαναυφρίζω νοσταλγικά στα μικρά μου
χρόνια και νομίζω ότι άκούω την τρε-

μουλιαστή φωνή ν' αρχίζει το παραμύθι:
Μιά φορά κι ένα καιρό, ο 'Αη Βασί-
λης ξεκίνησε από την Καισαρεία...

Η ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΓΕΛΑΣΤΗ

Τα Χριστούγεννα μπήκα στο εικο-
νοστάσι μας και στάθηκα μπροστά στην
παλιά άγαπημένη μου εικόνα...

Και σ' αν άντικρουα την Παναγία
τη γελαστή, γύρισα πίσω στον κοινό
που έλεγα σαθρή τα μυστικά μου, και
είδα τον καιτό μου μικρούλη να την
κρατά στα χέρια του...

Και περίμενα, σάν και τότε, να δω,
να μαντέψω απ' την μορφή της την
άπάντησή. Μά για πρώτη φορά, ή Πα-
ναγιά ή γελαστή μου φάνηκε θλιμμένη,
σά να μου έλεγε πως αυτό που ζητού-
σα ήταν άδύνατο...

Κι' έγω με το πηγούνι άκουμπισμέ-
νο στο γονατό της, τα μάτια κερφο-
μένα στη ζωστή φλόγα, έβλεπα ζων-
τανά δσα διηγόταν ή γιαγιά στο παρα-
μύθι της...

Και τα μάτια μου έβλεπαν, τα δικά
μου από άπληστία, της γιαγιάς από
τρομαρότητα...

Πέρασαν χρόνια. Η γιαγιά δεν ή
πάρχει πιά. Το όραλο παραμύθι της
δμως μένει πάντα χαραγμένο στην ψυ-
χή μου, και κάθε χρόνο τέτοια εποχή
ξαναυφρίζω νοσταλγικά στα μικρά μου
χρόνια και νομίζω ότι άκούω την τρε-

299ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΛΥΣΕΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Γίνονται τρεις το χρόνο, ένας κάθε
τέσσερις μήνες. Αυτός είναι της Α'
Τετραμηνίας του 1943, δηλαδή για
τις Πνευματικές Άσκήσεις που θα δη-
μοσιευθούν από το σημερινό φυλλά-
διο ως το τελευταίο του 'Απριλίου.

Όσοι επιθυμούν να διαγωνισθούν,
θάγαράσουν από το γραφείο μου μιά
δεσφίδα λυοάγρατο - έχει 20 φύλλα
και τιμάται δε. 200 - και θάαρχίσουν
να μου στέλνουν τις λύσεις τους (όσες
βρίσκουν, δεν είναι ανάγκη όλες). Λύ-
σεις σε κοινό χαρτί δεν είναι δεκτές.
'Όσο για τις προθεσμίες, δεν θάβναι
αδύτησά αυτές που θ' αναγράφονται
στις Άσκήσεις κάθε φύλλου - το ση-
μερινού π.χ. : είναι ως τις 2 Μαρτίου -
γιατί όσο δεν δημοσιεύονται, οι λύ-
σεις είναι δεκτές. 'Επομένως έχει κεν-
νάς καιρό να τις στέλνι, είτε ενός-
ένος φυλλαδίου, είτε και πολλών μαζί,
δρακί να μην έχουν δημοσιευθεί ακό-
μα οι λύσεις του τελευταίου. Τα λυοά-
γρατα, χαρακωμένα για να γραφώνται
οι λύσεις κανονικά, μπορούν να στέλ-
νούνται κι' ως χειρόγραφα, σέ άνοιχτό
φάκελλο, με λιγότερο γραμματόσημο.

Οι διαγωνιζόμενοι χωρίζονται σε δύο
τάξεις ανάλογως της ηλικίας των. Σε
κάθε τάξη, το Α' βραβείο το παίρνει
δυσίαις έχει τις περισσότερες λύσεις.
Μόνο αν δυο ή περισσότεροι έχουν τον
ίδιο αριθμό λύσεων, τότε παίρνει ο έ-
νας με κλήρο κι' ο άλλος ή οι άλλοι
βγαίνουν ισότιμοι: μαζί τους κι' εκεί-
νοι που έχουν πολύ μικρή διαφορά,
μιά-δυο λύσεις λιγότερες. Με τον ίδιο
τρόπο απανώνται και τα δυο Β' και
τα τρία Γ' βραβεία.

Το Α' βραβείο είναι δε. 500 εις είδος
από το γραφείο μου το Β' δε. 300 και
το Γ' δε. 200 (Αν θέλει κανένας
πράγμα μεγαλύτερης αξίας, συμπληρώ-
ναι). Κι' οι Ισότιμοι τα ίδια. Μόνο φω-
τογραφίες βραβευμένων προς το παρόν
δεν δημοσιεύονται, γιατί και το μικρότε-
ρο κλισέ στοιχίζει τώρα πολλές χιλιάδες.

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

ΑΓΑΠΗΤΑ μου παιδιά, ως έχομαι τρι-
σευτοχήμενο το 1943. Βόηθηστε και
σε μένα να μη μου παρουσιασθούν και φέτος
τά περσινά εμπόδια, και να τελειώση ά-
πρόσκοπτα ο νέος μου αυτός τόμος που
άρχίζει σήμερα τόσο όρατα, με τα διέ-
ροχα άναγνωσμάτα του, τις λαμπρές εικό-
νες, το καλό χαρτί καλό και το τόπωμα. 'Ελ-
πίσω πως θα μαντέψω εύχαιριστήμενοι απ' ε-
λα και θάναγνωρίσετε πως κάνω ότι
μπορώ, για να κρατώ, και στις δύσκολες
αυτές περιστάσεις, το περιοδικό μας στην
περιωπή του, με την απαραίτητη άρχή
μου: «κάθε Τόμος και καλύτερος».

Εύχαιριστώ όλους εκείνους που έσπαν-
σαν με τόσο προθυμία νάναναώσουν
το σονδρομή τους, πολλοί μάλιστα πριν λά-
θουν τα τελευταία φυλλάδια και πριν
ιδούν τα Νέα του 1943. Χαίρετώ κι' όλους
τους νέους που γραφθηκαν, είτε αιδόρη-
τα, είτε με ξεπαθώμα. Η κίνηση είναι
εξαιρετική. 'Ός τη στιγμή που σάς γράφω,
έχουν άναναώσει και γραφτεί σχεδόν χί-

λοι. Που θα πη πως ο αριθμός των
5.000 - για περισσότερους δεν έχω χαρτί -
θα συμπληρωθή άντος του 'Ιανουαρίου.

Υπομνήσεις: Το πρώτο αυτό φυλ-
λάδιο θα σταλή σ' όλους. Άλλά το δεύ-
τερο και τα έπόμενα θα λάθουν μόνο ο-
σοι θα έχουν πληρώσει 2.000 δραχμές για
την Α' Τριμηνία. Η συνδρομή για τη Β',
μικρότερη έλλειψη, θα δρασθή στο τέλος
του Μάρτη. - Όσοι θέλουν νάναναώσουν
τα καλιά τους Ψευδώνυμα, έχουν καιρό
ός το τέλος Φεβρουαρίου. Άργότερα δεν
θα τα βρούν ίσως έλεούσρα. - Η προθεσμία
για τη Σημείωση και τη Γενική Στατι-
στική των Έσοχημων του 1942 είναι επί-
σης ως το τέλος Φεβρουαρίου. - Για τη
Σελίδα Συνεργασίας Συνδρομητών δεν ει-
ναι πιά δεκτά κομμάτια που υπερβαίνουν
τη μισή στήλη. - Πνευματικές Άσκήσεις
από τις Συλλογές του 1942 θα δημοσι-
εύονται και καθ' έλη την Α' Τριμηνία
του 1943. Περιμένετε τ' Αποτελέσματα
και την προκήρυξη του νέου Διαγωνισμού.
- Η προκήρυξη του νέου Διαγωνισμού
Έσπαθώματος θα δημοσιευθή στο έρχό-
μενο. Αποτελέσματα του περσινοφ' λίγο
άργότερα. - Το καλύτερο δώρο είναι πάν-
τα ο Τόμος μου του 1942, που πουλιέ-
ται στο γραφείο μου έδατος και στα κεν-
τρικά βιβλιοπωλεία έδατος.

«ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ ΜΕ ΧΡΥΣΗ ΚΑΡΔΙΑ»
Μεταξύ της τελευταίας και της προτε-
λευταίας συνεξίσεσ του όραίου αυτού μω-
θιστορήματος (φύλ. 49-50 και 51-52), πα-
ρέμπει στο τυπογραφείο ένα χειρόγραφο
που έλεγε, κατά περίληψη, τα εξής:
«Αντίθετα απ' ό τι φοβόταν ή Μαλά-
μο, ο Άλκης δεν την ερωτεύθηκε για
τη λύπη της όταν έβασε το κουνελάκι,
παρά τη συμπόνεσε με την καρδιά του.
Γιατί κι' αυτός, όταν ήταν μικρός, είχε
ένα λεοντάκι, τον Φλά, που το μεγά-
λωνε με μιμιπερόν και λυπήθηκε πολύ
όταν του άφησης. Για να παρηγορήση τη
Μαλάμο, αποφάσισε νάσοληθή περισσό-
τερα μαζί της, και να μην περιριζείται
εγωιστικά μόνο σ' ό τι προσένοους εύχα-
ρίστηση σ' αυτόν τον ίδιο. Κατόπι, βλέ-
ποντας πόσο την έκανε να άποφέρη ή
ιδέα πως θα την έλευναν σε σχολείο έ-
σπαιρηκή, της έπρότεινε να της κάνει και
μαθήματα».

Μ' αυτά, δεν άπάρχει πιά χάσμα ανά-
μεσα στις δύο συνέχειες.

Σήμερα, δεν έχω τόπο νάπαρκήτω έκ-
τενώς και χωριστά όσ τε σ' έσους άνακι-
νοβν ζητήματα που ενδιαφέρουν όλους.
Μερικά απ' αυτά τα γράμματα τα φύλαξα
για το έπόμενο.

Όραϊός 'Επιστολόσ μου έστειλαν
κι' οι εξής: Σίφουνας (για πάλι σάν την
'Αθήνα, τόσα θέατρα είναι έσάσια πολλά
πρό πάντων γιατί δεν μπορούν να έχουν
τους καλούς ήθοποιούς που χρειάζεται το
καθένα) δ αποκλεισμός των έλληνικών έρ-
γων από το 'Εθνικό και το θέατρο 'Αθη-
νών, άποθέτω, κι' έλλειψη, να είναι συμ-
πωματικός) 'Ελληνας (έντυχος, αλά
πέρασαν τώρα πάντως δεν μπορούσα τότε
να στέλνω τόσα φυλλάδια άεροπορικώς,
γιατί θα μου έστοιχίσε πολύ) 'Αερόμητο
'Ελληνοπούλο (ισπήθηκα για το πάθημά
σου) έλλειψη τώρα να είναι εύτελώς
καλά για τόλλα εύχαιριστώ άλλα, κα-
θώς είδες, ή συνδρομή για την Α' τρι-
μηνία είναι δε. 2.000 και το δικαίωμα
Ψευδώνυμου δε. 200 (όστε περιμένω)

Σέλλας (Άσκήσεις προς το παρόν άπα-
ράδεκτες: αυτές μαζί με άλλες, θα μωθ
της βανατοείλης όταν έβης την προκήρυξη
του σχετικού Διαγωνισμού) Φαίδρα (δεν
είμαι θυμωμένη που άργησες να μωθ γρα-
φής, γιατί κατάλαβα πολύ καλά την αι-
τία σ', και ποιός θέλει να παθώνη; κι' οι
γέροι άκόμα που πέρασαν τα 90. θέλουν
να φτάσουν τα 100) δεν έχεις όμως σωστή
ιδέα για τη ζωή μπορεί νάρχίζη με κλά-
ματα - το μωρό πάντα κλαίει - μα όσ τε
έξακολουθεί όσ τε τελειώνει 'Ετσι) 'Εβη
Κ. 'Ιλιανή (ένα παλιό σου γράμμα, του
Αύγουστου, έβρεις πότε το έλαβα; στις 3
του άεκέμβρη! βλέπεις λοιπόν πως φταίει
και το ταχυδρομείο! έπωσθήποτε, έλλειψη
να έλαβες πιά όλα τα φυλλάδια και να
μην έχης κανένα παράπονο) 'Αργιόγραφα
(και το δικό σου γράμμα είναι καλιά,
άλλά δεν μπορώ να μωθ σ' εύχαιριστήσω,
άν και άργά, για τα καλιά και συγκινη-
τικά σου λόγια...) Κυνέλιμο (τά έφε-
ταινά μου μωθιστορήματα θα σου άρέσουν,
έλλειψη, άκόμα περισσότερο) χαιρέτισμοσ
απ' όλους).

Νέα Ψευδώνυμα: 'Ιούλιος Βέρν,
δ. (ΧΤ). Συλλογός 'Εφηβική Φωνή,
Φωτεινό Μέλλον, α. (ΕΚ). Θεατής, δ.
(ΑΠ) Κρούσας, κ. (ΒΠ) 'Αήγητο Ναυ-
τόπουλο, δ. (ΑΠ) Λεοσθένης, δ. (ΑΗ)
Μπουλούκα, κ. (ΜΣ) Τσιγγάνικο Βιολί,
κ. (ΑΣ) Παλληκάρη, δ. (ΣΓ) Πεζοναύ-
της, δ. (ΝΠ) Σκηνιζόχοιρος, κ. (ΜΣ)
Πόνος, δ. (ΜΚ) Στρατοκόπος, δ.
(ΑΜ) Θαλασσοπόρος, δ. (ΧΠ) Καλυδο-
νόπουλο, δ. (ΑΘ) Καπατήν Γρυγός, δ.
(ΑΣ) Γαλαζίο Ρεϊκι, κ. (ΣΤ) Άγνω-
στος Άκρίτας, δ. (ΔΚ) Κασταλία Πη-
γή, κ. (ΒΚ) 'Αγροπούλι, δ. (ΝΜ) Κου-
σταλλένια Πηγή, κ. (ΑΒ) Λευκόν Βέ-
λος, δ. (ΑΠ) Τσούχτρα, κ. (ΑΑ) Μιλ-
τάδης Παριονός, δ. (ΜΠ). Ντίνας
Ζηριώτης, α. (ΚΚ).

Άναωνόσεις Ψευδώνυμων: Βυ-
ζαντινός Αετός, δ. Γουλιέλμος Τέλλος,
δ. Νηρέος, δ. Ξανθός Μελαχροινός, δ.
'Ατρόμητος Αερόπορος, κ. Νίνος, δ.
'Ατσάλινος Αερόπορος, δ. Πρόμαχος
της 'Ελευθερίας, δ. 'Ηπειρωτάκι, δ.
Σίφουνας, δ. 'Ατρόμητο 'Ελληνοπούλο,
δ. 'Ατρόμητο Εβζωνάκι, δ. Κοσμοπο-
λίτης, δ. Βασιλεύς των Δασών, δ. Λου-
δοβίκος, δ. 'Αρτης, δ. 'Αηδώνι του
Βορρά, κ. Πατριώτης, κ. Χρυσή Φλό-
γα, κ. Σμακοφόρος, Πυθία κ.

Η Διάπλασις άσπάζεται τους φί-
λους της: 'Ανθισμένη 'Αμυδαλιάν (σ'
ένα παλιό σου γράμμα σου άπαντώ πως
στις λύσεις σου του Πεντάβλου περίελαβα
και την άπ' άριθ. 70-71 που την έστει-
λες χωριστά) Μόρταν 'Αλκη (κι' από
σένα έχω ένα πολύ παλιό γράμμα: άλλα
είναι περσιτό να σου άπαντήσω σου δια-
δαβάζω μόνο τις εύχαιριστίες όλου του
σπιτικού) Κωνσταντίνος Γενανόπουλον
(έκείνο ήταν άκατάλληλο: τώρα θα σταί-
λησ άλλο ψευδώνυμο, και 250 δε. προς
συμπλήρωση του δικαϊώματος - αν, ένο-
είται, θάναναώσης για την Α' Τριμηνία)
Παλληκάρη (αυτό το ψευδώνυμο σου ένα-
κρινα και χαίρω πολύ) Βουναρού (άελ-
τίο του 'Ερμού θα δημοσιεύω σοο μικρό
συχνότερα σ' αυτό το φύλλο, που είχα
τόσα να πω, δεν έμεινε χώρος) στο έπό-
μενο έλλειψη) Κουσταλλένια Πηγή, 'Α-
γροπούλι, 'Αλκη Μύραν, Βασιλέσσα
Νεφερέτι, Παυλίαν κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΑΡΧΗ του νέου έσοου Διαγωνισμού Λύσεων.
'Ιδε την προκήρυξη εις την σελίδα 6. Αι λύ-
σεις του φυλλαδίου τούτου δεκται μέχρι της
2 Μαρτίου.

1. Λεξιγραφός
'Όποιον βασίλευ με νήσο
Του Αιγαίου αν συγκολλήσω,
Σ' ένα έπίθετο κοινό
Κείνος μετατρέπεται,
Μά και τόπο καταινό,
Που αν τάξιζη, νερόπεται.
Σκωριανόπουλο

2. Συλλαβογράφος
'Ο Νωε μου δίνει ένα του γιό,
Τρανό θεό το δάση,
Και χωρίς άλλο βοηδό,
Σας φτιάνω όλη την Πλάση!
Πληγωμένες, 'Αετός

3. Αναγραμματισμός
Τών άρχαίων καλή θεά
Κάποιος αναγραμματίζει,
Και μιά ώραία ξαφνικά
'Εποχή ξαναυφρίζει.
Καρικισκάκης

4. Μέγα Δικτυοτόν
* * * * * =Θυλιανόν ύπερω-
* * * * * =Μέγα Ιστοφόρον.
* * * * * =Χώρα της Γαλλίας
* * * * * =Είναι εις την φυλα-
* * * * * =Υπόδημα άρχαίων
Και καθέτος τα ίδια.
Αϊάν 'Αριστέυιν

5. Κρυπτογραφικός
1232456 =Γλυκαίνει.
2124526 =Πρόσωπον της Γραφής.
3242 =Συναίσθημα.
4512 =Μέρος του φυτού.
5456 =Θεός.
68512 =Νήσος εκ των Οινουσαδών.
† Μάρκος Μπόσκρης

6-10. Μαγικό Γράμμα
Τη άνταλλαγή ενός γράμματος εις
έκάστην των κάτωθι λέξεων δι' ενός
άλλου, άνευ του αυτού, να σχημα-
τισθούν άνευ αναγραμματισμού άλλα
τόσαι λέξεις:
σκέλος, μέλος, όλη, Κόδρος, μάκρος.
Λευκή Καρέλια

11. Διπλή Άμφοστική
Τά μεν άρχικά των κάτωθι ζητου-
μένων λέξεων άποτελούν μέγαν άνδρα
των νεωτέρων χρόνων, τα δε τρία
γράμματα την πρώτην του σύζυγον:
1. Ποταμός της 'Αφρικής 2. Άπου-
σιάζει 3. 'Ενδοξος γαλή 4. Θέλει
κλείσμον η βούλωμα 5. 'Υψωμα γης
6. Γραμματικόν, άριθμός του κλεικού
7. 'Εξ ού πάν ζών 8. Πόλις της 'Ι-
ταλίας.
Σμιλη

Άήλωσις. - Η δημοσίευσις Άσκήσεων
από τάς Συλλογάς του 1942 θα παρα-
ταθή και καθ' έλη την Α' Τριμηνίαν
του 1943. Αποτελέσματα του τρέχον-
τος Διαγωνισμού προς σύνδεσιν Άσκή-
σεων θα δημοσιευθούν προσεχώς. Προ
της προκήρυξης του νέου Διαγωνι-
σμού, Άσκήσεις προς δημοσίευσιν δεν
είναι δεκται.

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ «ΟΡΗΘΙΟΥ»

Το Έτος της Διαπλάσεως αρχίζει την 1 Ιανουαρίου. Η τιμή της συνδρομής δρίζεται κατά Τριμηνία. Για την Α Τριμηνία το 1943 είναι δρ. 2000. Τιμή φυλλαδίου δρ. 150.

Η Αλληλογραφία: Η Διάπλασις απάντα έκτενώς μέγον σ' εσοος ανακινούν ζητήματα που ενδιαφέρουν όλους. Στους άλλους απαντά συντομώτερα στη στήλη «Σεαίς» «Επιστολάς», και σ' εσοος έχουν μόνο παραγγελίες, στη στήλη «Η Διάπλασις απαντά».

Τα Ψευδώνυμα: Δικαίωμα έκτασεως Ψευδωνύμου δρ. 300. Κάθε συνδρομητής ή αδελφός του μπορεί να παίρνει μόνο δύο ψευδώνυμα τον χρόνο. Τα ξενικά πάντα απαγορεύονται.

Μικρά Άγγελια: Το νέο τιμολόγιο αναγράφεται στην επικεφαλίδα των Μ. Άγγελίων κάθε φύλλου. Οι Μ. Άγγελίες δημοσιεύονται με τη σειρά τους. Μεγαλύτερες από 15 άράδες δεν είναι δεκτές ούτε παραπάνω από δύο από καθένος στο ίδιο φύλλο.

Σελίς Συνεργασίας: Κομμάτια για τη Σ.Σ.Σ. έχουν το δικαίωμα να στέλνουν όσαι έχουν έγκριμένο ψευδώνυμο. Έπειδή ο χώρος είναι περιορισμένος, κανένα κομμάτι δεν δημοσιεύεται μεγαλύτερο από μισή στήλη. Καθένας μόνο από ένα κομμάτι μπορεί να στείλει και μόνο ένα το ίδιο δημοσιευμένο ή στις απορρίψεις, να στείλει άλλο.

Τα Βραβεία: των διαφόρων Διαγωνισμών, επειδή κερδίζουν πλέον με την αύξηση της συνδρομής, θαναφέρουν στη προκήρυξη κάθε Διαγωνισμού (όπως π.χ: τα βραβεία του Διαγωνισμού Λύσεων στη σημερινή προκήρυξη).

Οι νέες τιμές των ειδών που πωλούνται στο γραφείο της «Διαπλάσεως» είναι οι εξής: Πληρωμένων ετών Τόμοι (μόνο Β Περίοδου) άδειοι, άδιακρίτως, δρ. 3000 (δηλαδή δεν υπάρχουν). Μικρά Μυστικά, το τετράδιο δρ. 300. Λυσόχαρτο, ή δεσμάδα δρ. 200.— Άλλαγή διευθύνσεως (νέα τακινία) δρ. 100.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Παρακλήσις: — Όσοι δεν στέλνουν το συμπλήρωμα της συνδρομής τους του 1942, παρακαλούνται να το στείλουν τώρα με την ανανέωση. Από τον π. Σεπτέμβρη, η συνδρομή είχε γίνει δρ. 2000 για όλο το χρόνο. Έπειδή όμως, με την καθυστέρηση των φυλλαδίων, δεν έρεόφθασα να το δηλώσω, οι καθυσπερουντες δεν είναι υποχρεωμένοι παρά για συμπλήρωμα μόνο ως δρ. 1000.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Οι νέοι όσοι: Δεν δημοσιεύεται Άγγελια μεγαλύτερα από 15 σελίδια, και μόνον μία του καθένος ες κάθε φύλλου. Τριμολόγιο: Έως όσα το ποσό λέξαι με από στοιχεία, δρ. 200. Πλέον των δέκα λέξων, 20 δρ. ή λέξαι με από, 30 δρ. με παχέα και 40 δρ. με κεφαλαία. Ο χωριστός στίχος δρ. 50.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ» Άς μας φέρει ο καινούργιος χρόνος, τι περιμένουμε.

Σ τον αγαπημένο μου «Αδελφιστεύειν» λαμπρές άπειρες εύχές.

ΝΙΑΣ του «ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟΥ»

Γιά τις γιορτές, χίλιες εύχές στο Διαπλάσεο.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «Καλλιτέχνες»

Δέκατος χρόνος στη Διαπλάση. Κι' ένας θερμός χαριτισμός σ' όλους τους φίλους.

ΘΗΝΙΚΟΝ ΙΔΕΩΣΣ «Νίχης» «Ελλάδας»

Χρυσή Νεότης,

Μετα, τέκνα μου, από την όσον άφορά το ποιόν σας αποκάλυψη, κάθε με σας συζήτηση θα ήτο για μένα περιττή. Άν όμως επιθυμείτε όθροδο δεν σας μένει, παρά να κρούσετε τους έκαιτους σας. Θα έχετε άρκετόν.

ΑΚΑΚΙΟΣ

Προκηρσσοσ διαγωνισμό Μ. Μυστικών. Το καλύτερο που θα λάβω έως τις 17 Μαρτίου θα βραβεύσω. Διεύθυνση: Άργυρο Φωκά, δόξ Π. Τσαλδάρη 8 Άμαρσόσιον. Έλληνικό Όνειρο, άν βρεθής σε τέτοια κατάσταση, είδοποίησ με να σου στείλω ναυαγσσαστικό!!!

Καίδια

Εύχόμενος σ' όλους - ες το 1943, όπως το ποδοόν, πληροσφορσ συνάμα τους φίλους - ες μου, που μου γράφουν, ότι διεύθυνση μου εξακολουθεί ή ΜΒ-1287.

ΓΟΥΛΙΕΑΜΟΣ ΤΕΛΛΟΣ

ΕΥΧΟΜΑΙ, Χρόνια Πολλά σποός: Π. Πόθον, Σίτσα, Ε. Μπεμπέκον, Εβθιομο Άραπάκι, Άμαδρουάδα, Μανιώδη Όρειβάτην, Πρίγκηπα Μουσικάρδας, Καστανομάλλον, Δουλειές με Φούντες τις φούντες κόκκινες. Σιωπηλό Καραβάνι, Παιδί Καταγίδος μικρά μου άπατάσθε για Α... Μελίρουν. Έφιππε Πελοπόννη, βαρυστομαχιά ε;;; Αγνό Χαμόγελο, θερμσσαστοτάτους χαριτισμοός. Φροδοτο, χαριετό.

ΣΟΥΛΑΜΙΤΣ Γραμματέης

«ΑΘΑΝΑΤΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ»

[ΜΓ-9]

Σ κυριανόπουλο, θερμά σολυπητήρια.

Ανσ. Ροδοόλα

[ΜΓ-10]

ΜΙΚΡΟ ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ Έγινε ή δεύτερη «Όρα ελεύθερων άποριών» και άνακινώσασαν.

ΘΕΜΑΤΑ: α) Παγχατωτίσασ: «Άντιγράφαι ή Ιστορία τον έκαστό της;». (Άπορία Διαδατικού Πουλιού).

β) Φιλόμενος: «Γιατί γέλαμε και γιατί κλάψαι;» (Άπορία Φάνη Άφανου).

γ) Φάνης Άφανος: «Τα διαμάντια» (άνακινώσασ).

δ) Άλμπαντρος: «Η κότα έκασε τ' αυγό, ή τó αυγό την κότα;» (Άπορία Έβρη).

Αυτούς που παραβρέθηκαν εύχριστοόμ.

[ΜΓ-11]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, για ή καινούργια χρονία, σου εύχομαι ελόφουχα γνεία, Χαρά, Εύτυχία και... ό,τι άλλο μας λείπει. Έκαστοός στη Μαχαράνη, Κρητικοπόδα, Έβζωνάκι, Πράμαχο, Νίλς Τρελλό Ιδανικό

[ΜΓ-12]

Αδικοότατα Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

Στους Εβθιομο Δουλαίσι, Μανιώδη Όρειβάτη, Σανθό Μπερμπέκο, Πρώσση Γατούλα, Σίτσα («Άθανασία»), για τις γιορτές τους καόνα πολλά.

Άποχρωό δροισινός άπ' τις «Δουλειές με φούντες», θέλοντας τον σόλλογό μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ κι' έχι όπως ήθελα να περισσότερα μέλη.

[ΜΓ-13]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΕΧΝΗ» 29 του Νοέμβρη

Στο σπίτι του Λογοτέχνη (στολισμένο από το Ρήγα Φεραό), έγινε ΕΓΘΥΜΟ ΑΠΟΓΕΜΑ. Παίξαμε, γέλασαμε, χόρεψαμε. Στο λαχό το πρώτο βραβεό κέρσσε ο Έβρης (Νεοαλληνική Γραμματική).

Ο Λογοτέχνης κι' ή Μουζούρα, παίξαμε κομμάτια από το Ταξίδι του Γάμου και το Άλάτι και Πιπέρι, καταχτιροχροτηθήκαμε. Βασιλίδε και Βασίλισσα της βραδύης ζήγκανε ο ίδιοι.

Στο ΚΡΙΜΜΕΝΟ ΘΗΣΑΥΡΟ (όργάνωση Άλμπαντρον), νίκασαν: 1) Παλιό Βιολί, Μουζούρα, Θέμης (βραβεό γλυκά). 2) Έβρης, Φίλος του Βιβλίου, Πυθία (βιβλία).

[ΜΓ-14]

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΕΧΝΗ» 29 του Νοέμβρη

Στο σπίτι του Λογοτέχνη (στολισμένο από το Ρήγα Φεραό), έγινε ΕΓΘΥΜΟ ΑΠΟΓΕΜΑ. Παίξαμε, γέλασαμε, χόρεψαμε. Στο λαχό το πρώτο βραβεό κέρσσε ο Έβρης (Νεοαλληνική Γραμματική).

Ο Λογοτέχνης κι' ή Μουζούρα, παίξαμε κομμάτια από το Ταξίδι του Γάμου και το Άλάτι και Πιπέρι, καταχτιροχροτηθήκαμε. Βασιλίδε και Βασίλισσα της βραδύης ζήγκανε ο ίδιοι.

Στο ΚΡΙΜΜΕΝΟ ΘΗΣΑΥΡΟ (όργάνωση Άλμπαντρον), νίκασαν: 1) Παλιό Βιολί, Μουζούρα, Θέμης (βραβεό γλυκά). 2) Έβρης, Φίλος του Βιβλίου, Πυθία (βιβλία).

[ΜΓ-15]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-16]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-17]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-14]

Προκηρσσοσμεν λογοτεχνικό διαγωνισμό και συγχρόνως διαγωνισμό ζωγραφικής με θέμα: «Ο Χειμώνας».

Προθεσμία: 1 μήνας μετά την κυκλοφορία του παρόντος φυλλαδίου.

Συμμετοχή: 50 δρχ. δι' άμφοτέρους τους διαγωνισμοός.

Διεύθυνσις: Τωάννη Μαυκατόπουλον, Άνδρομάχης 85, Καλλιθέαν.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ

«ΔΟΥΛΙΕΣ ΜΕ ΦΟΥΝΤΕΣ»

[ΜΓ-15]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-16]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-17]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-18]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-19]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-20]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-21]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-22]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-23]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-24]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-25]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-26]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-27]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;

[ΜΓ-28]

Αγαπημένο Διαπλάσεο, ή κοσμο, να άνιφέρω τίποτα άπ' τη «διαπλάσεακή» σου όρασι;.. Σουλαμίτες, άγγείλια βρασιτική, πάντως, άφου δεν πραγματοποιήθηκε με νείαν θα πραγματοποιήθ ή με νεωτέραν, το ίδιο είναι... Έλληνικό Όνειρο, θα ήθελα να γνωρισόμμε άν και πρέπει να γνωρίζομμε δέν σου φαίνεται;;;